

Hur företag kan bidra till att försvara samhällen

Nio arbetspapper framtagna av SOFF:s medlemsgrupper för att utvecklas i dialog med ekosystemets aktörer

Nr 8: Digitalt försvar

SOFF
Säkerhets- och försvarsföretagen

Effektens kraft är i algoritmer, inte i kanonröret

Teknikutvecklingen är en drivkraft för förändring. Ny teknik som kombinerar processorkraft, anslutning, automatisering, kvantberäkning, maskininlärning och artificiell intelligens har lett till en ny generation vapensystem men även nya sätt att föra krig på.

Digitaliseringen möjliggörs av den exponentiella utvecklingen av informations- och kommunikationsteknologier som idag realiserar den digitala transformationen av processer och hanteringen av stora volymer data. Vi ser även hur teknologier används av organisationer för att spara på resurser och förbättra beslutsfattningsförmågan genom att digitalisera stödfunktioner. Ett exempel på detta är hur vissa militära uppdrag där beslutsfattningsförmågan är avgörande för målet är det inte alltid effektivt att ha en människa i loopen för den snabba och effektiva beslutsfattningsförmågan som krävs.

Den digitala transformationen av samhället, dess hastighet och multiplikationen av alla faktorer som påverkar Sveriges försvar och säkerhetsförmåga har blivit alltmer komplex. Det behövs därför en kraftsamling för att Sverige effektivt ska kunna ta tillvara de möjligheter och hantera de utmaningar som digitaliseringen för med sig. SOFF verkar för att attrahera kompetens, teknik och företag att engagera sig i försvarets transformering mot digitalisering.

Försvarsmaktens perspektivstudie erkänner betydelsen av digitalisering som en teknisk utmaning för samhällets försvar samt betonar cybersäkerhet som ett grundläggande krav för den progressiva digitaliseringen av Försvarsmakten.

SOFF är av uppfattning att försvarsmyndigheterna och företagen tillsammans behöver förstå vilken inverkan civil teknologi har på moderna konflikter och hur dessa kan nyttjas i militära förmågor. Företagen tar varje dag fantastiska steg mot bättre förmågor, även om få så radikalt förändrat förutsättningarna som digitaliseringen.

SOFF avser att arrangera samtal som belyser flera aspekter av försörjningen;

1. Hur kan staten attrahera företag?

Kan staten förvänta sig att företagen kommer att förbli pålitliga leverantörer på lång sikt, om bara förutsägbarheten och öppenhet för marknaden ökar? Gäller detta även s.k. digitala nyckelteknologier och framväxande teknologier med omvälvande förmåga? Hur ska Sverige förhålla sig till de initiativ på EU nivå som syftar till digital suveränitet?

2. Hur kan digitala tekniker upphandlas?

I grunden tar företagen varje dag fantastiska steg mot bättre förmågor, även om få så radikalt förändrat förutsättningarna som digitaliseringen. Hur kan företag bidra så att staten lyckas omsätta Perspektivplanens inriktning i upphandling och bidra med kunskap, inte minst där den tekniska förnyelsetakten mycket hög? Vad har vi lärt oss av modulärt systembygge och hur kan prototyper/demonstratorer användas?

3. Vilka är de viktigaste teknikerna?

Med tanke på växande säkerhetspolitiska utmaningar är säkerhetspolitiskt relevant teknik av allt större strategisk betydelse. Det finns ett antal teknologier, antingen med försvarsspecifikt ursprung eller utvecklade inom andra sektorer, som har potential att genomgripande förändra säkerhetsnivån i samhället. Perspektivstudien anger varken nivå på teknik eller är fullständig i sina beskrivningar. Dessutom är de förankrade på olika systemnivåer. Hur kan de viktigaste teknologierna identifieras? Hur kan företagen vara delaktiga i processen?

4. Hur kan civil teknik bättre nyttja försvaret?

Gränsen för militära applikationer av digitala nyckelt-

4. Hur kan civil teknik bättre nyttja försvaret?

Gränsen för militära applikationer av digitala nyckelteknologier är sömlös, det är sällan en civil teknologi inte kan nyttjas militärt. Perspektivplanen erkänner betydelsen av digitalisering som en teknisk utmaning för samhällets försvar samt betonar cybersäkerhet som ett grundläggande krav för den progressiva digitaliseringen av Forsvarsmakten.

Därför är det viktigt att nära involvera utbildningssektorn och samverka med civila innovationssamhället. Hur kan bättre synergier skapas för att nyttja civila lösningar? Vad krävs för att försvarsmyndigheterna och företagen tillsammans bättre ska kunna förstå vilken inverkan civil teknologi har på moderna konflikter och hur dessa kan nyttjas i militära förmågor?

5. Hur överbryggs en forskningskultur?

Civil och försvarsrelaterad forskning är djupt integrerade men behandlas politiskt som separata sektorer i Sverige. Det råder även en organisatorisk och kulturell skiljelinje mellan civila och militära verksamheter som bl.a. tar sig uttryck i att innovationsområden exkluderas eller att regelverk för sekretess eller immaterialrätt diskvalificerar säkerhets- och försvarsföretag i upphandlingar och samarbeten. Exempelvis måste kvalificerade AI-utvecklingar för militärt bruk hanteras inom en kontrollerad miljö, men kräver ändå stora satsningar avseende verktyg och data. På vilket sätt kan exempelvis sekretessaspekten hanteras i civila samarbeten med akademien och i projekt finansierade av innovationsmyndigheter?

6. Går det att skapa klarhet om exportkontroll?

Nyckelteknologier dyker upp i den digitala ekonomin, särskilt i innovativa nischer. Digitaliseringen tar över och de flesta system är idag beroende av miljoner strängar med kod. System tillåtas utvärdera miljoner felaktiga beslut på millisekunder för att sedan fatta ett rätt beslut. För många kan det finnas en militär tillämpning.

Synen på nyckelteknologierna som strategiska inom exportkontrollen börjar märkas internationellt. Var går gräsen för en algoritm som används i en autonom analysprocess? Hur bör stat och företag agera för att skapa tydlighet om klassning?

7. Hur undviker vi osunda beroenden?

Anskaffning och utveckling av nyckelteknologier från utländska leverantörer kan vara förknippade med betydande beroenden. För att trygga handlingsfrihet vill alltfler stater att nyckelförmågor inte bara kan tillhandahållas av enskilda leverantörer utan också i europeisk och transatlantisk konkurrens. Denna konkurrens tryggar vidareutveckling och innovation i nyckelgrupperna och främjar internationell konkurrenskraft. Hur säkerhetsställer vi att vi inte hamnar i beroende som kan skada vår framtida förmåga att

Nio arbetspapper för en attraktiv försvarsmarknad

Företag bygger försvarsförmåga

Landet annorlunda

Beroende till företag

Försörjningssäkerhet

Ägande, insyn och kontroll

Behov av långsiktighet, dialog och olika roller

Kunskap och kompetens

Digitalt försvar

Mindre företag

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen